

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD-2068, Chișinău, str. A. Russo, 1
tel.: + 373 (22) 274 565, 273 443, fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md, www.competition.md

DECIZIE

mun. Chișinău

din 04 februarie 2022

Nr. DA-49/19-07

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (în continuare – Legea concurenței), Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, examinând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 49 din 14.11.2019, materialele acumulate în cadrul investigației, observațiile la raportul de investigație transmise Consiliului Concurenței de către părțile în cauză

A CONSTATAT:

1. În baza notei examinatorului nr. DA-07/422 din 12.11.2019 referitor la unele aspecte ce țin de activitatea întreprinderilor „Nobil Invest” SRL și „Toplider” SRL, Plenul Consiliului Concurenței a emis Dispoziția nr. 49 din 14.11.2019 privind inițierea investigației referitor la semnele încălcării art. 5 din Legea concurenței de către întreprinderile „Nobil Invest” SRL și „Toplider” SRL, participante în cadrul procedurilor electronice de achiziții publice organizate și/sau desfășurate în anul 2019.

I. Părțile implicate

1. „Toplider” SRL¹, IDNO 1012600015903, administrator și asociat unic Iuliana ZAHARIA . Adresa juridică: mun. Chișinău,

2. „Nobil Invest” SRL², IDNO 1013600003628, administrator și asociat unic Elena CALMIȘ. Adresa juridică: mun. Chișinău,

¹ Conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, întreprinderea desfășoară următoarele genuri de activitate: fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice, - producția de energie electrică, - distribuția energiei electrice, - comercializarea energiei electrice, - lucrări de instalații electrice, - comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații, - comerțul cu ridicata pe bază de tarifele sau contracte, - intermediieri pentru vânzarea unui asortiment larg de mărfuri, ș.a.

² Conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, întreprinderea desfășoară următoarele genuri de activitate: - construcțiile de clădiri și (sau) construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile,

II. Piața relevantă: piața produsului și piața geografică

2. Examinarea problemelor concurențiale și evaluarea unei cauze de concurență se efectuează în cadrul pieței relevante.
3. Potrivit art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă este definită drept piață în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.
4. În cazul procedurilor de achiziție publică, piața relevantă prezintă un specific aparte, întrucât, autoritățile publice pot face achiziții numai prin organizarea unor proceduri concurențiale. Astfel, manifestarea concurenței pentru produsele sau serviciile care fac obiectul achiziției publice, are loc doar în momentul organizării și desfășurării acesteia. Întreprinderile care depun oferte de participare, concurează prin oferta financiară și/sau tehnică, în funcție de criteriul de atribuire ales de autoritatea contractantă, abia după calificarea lor din punct de vedere al respectării criteriilor de calificare și selecție.
5. Conform art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă a produsului reprezintă piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.
6. Având în vedere că, în cadrul achizițiilor publice concurența se manifestă în limita obiectului licitației, piața relevantă a produsului urmează a fi determinată pentru fiecare achiziție publică în parte, în dependență de obiectul acesteia.
7. Totodată, menționăm că piața relevantă geografică cuprinde zona în care întreprinderile implicate în cererea și oferta de produse sau servicii, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi delimitată de zonele geografice învecinate, deoarece condițiile de concurență diferă în mod apreciabil în respectivele zone. Astfel, nu este necesară o omogenitate perfectă a condițiilor de concurență între operatori, fiind suficient dacă acestea sunt „similare” sau „suficient de omogene”.
8. Dat fiind faptul că, ofertele publice sunt valabile pe teritoriul Republicii Moldova, iar întreprinderilor li se asigură o dimensiune națională de intrare pe piață/participare la concursurile respective, în temeiul prevederilor art. 30 alin. (2) lit. d) din Legea concurenței, piața geografică relevantă este considerată de dimensiune națională, respectiv teritoriul Republicii Moldova.

consolidările, restaurările, - fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice, - producția de energie electrică, - distribuția energiei electrice, - comercializarea energiei electrice, - lucrări de instalații electrice, - construcții ingineresti civile, - comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații

9. Astfel, **piața relevantă** se determină după cum urmează:

- Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1566914254080, organizată și desfășurată de IMSP SCMS MPS, *achiziționarea lucrărilor de reabilitare termică a blocului medical al IMSP SCMS MPS din strada Cașu-37, pe teritoriul Republicii Moldova.* Pentru achiziția publică (cererea ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1567432879052, organizată și desfășurată de Primăria satului Tănătari, *achiziționarea lucrărilor de extindere a sistemului de iluminat stradal în satul Tănătari raionul Căușeni, pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1563431134410, organizată și desfășurată de Primăria Răculești, *achiziționarea lucrărilor de amenajare a trotuarelor în localitățile Răculești și Bălăsești, pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică electronică - ocde-b3wdp1-MD-1561099571788 (licitație deschisă), organizată și desfășurată IMSP Institutul Oncologic, *achiziționarea lucrărilor de reparație a acoperișului tip plat a sălii de conferință în incinta IMSP "Institutul Oncologic" (repetat), pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1558334155860, organizată și desfășurată de Primăria orașului Sîngera, *achiziționarea lucrărilor de construcție a iluminatului stradal din or. Sîngera, s. Revaca, pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică electronică - ocde-b3wdp1-MD-1555076208846 (licitație deschisă), organizată și desfășurată de IMSP SCMS MPS, *achiziționarea lucrărilor de reabilitare termică a blocului medical al IMSP SCMS MPS din strada Cașu-37, pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1554286675837, organizată și desfășurată de Primăria satului Cușmirca, *achiziționarea lucrărilor de instalare a sistemului de iluminat public, pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică electronică - ocde-b3wdp1-MD-1553085678420 (licitație deschisă), organizată și desfășurată IMSP Institutul Oncologic, *achiziționarea lucrărilor de reparație a acoperișului tip plat a sălii de conferință în incinta IMSP „Institutul Oncologic”, pe teritoriul Republicii Moldova.*
- Pentru achiziția publică electronică - ocde-b3wdp1-MD-1552984423761 (licitație deschisă), organizată și desfășurată de Institutul Neurologie și Neurochirurgie, *achiziționarea lucrărilor de renovare a fațadelor clădirii în vederea termoizolării și modernizării, pe teritoriul Republicii Moldova.*

- Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1552392040033, organizată și desfășurată de Primăria satului Cimișeni, *achiziționarea lucrărilor de reparație a trotuarului din s. Cimișeni, r-nul Criuleni, pe teritoriul Republicii Moldova.*
 - Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1556795110608, organizată și desfășurată de Primăria Plop-Știubei, *achiziționarea lucrărilor de restabilire a iluminatului stradal, partea III (satul Vechi + sector locativ nou) în satul Plop-Știubei, r-nul Căușeni, pe teritoriul Republicii Moldova.*
 - Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD-1551708474198, organizată și desfășurată de DETS sectorul Centru, *achiziționarea lucrărilor de schimbare a geamurilor la Grădinița nr. 55 și Grădinița nr. 156 din or.Chișinău, pe teritoriul Republicii Moldova.*
 - Pentru achiziția publică (cerere a ofertelor de prețuri) electronică - ocde-b3wdp1-MD- 1556785487099, organizată și desfășurată de Direcția Generală Educație Tineret și Sport, *achiziționarea lucrărilor de schimbare a ferestrelor Liceului Teoretic „Anton Cehov” din or.Chișinău, pe teritoriul Republicii Moldova.*
10. Obiectul investigației inițiate prin Dispoziția nr. 49 din 14.11.2019, îl constituie acțiunile întreprinderilor „Nobil Invest” SRL și „Toplider” SRL, participante în cadrul procedurilor electronice de achiziții publice organizate și/sau desfășurate în anul 2019, astfel perioada de timp supusă examinării reprezintă anul 2019.

III. Acte și fapte constatate

11. Urmare a examinării participării întreprinderilor „Nobil Invest” SRL și „Toplider” SRL, în cadrul procedurilor electronice de achiziții publice, în anul 2019, se constată următoarele.
12. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD-1566914254080 (licitație deschisă), organizată și desfășurată de IMSP SCMS MPS, îl constituie achiziționarea lucrărilor de reabilitare termică a blocului medical al IMSP SCMS MPS din strada Cașu-37¹.*
13. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul limită - 19.11.2019 ora 08:00 au depus oferte 7 (șapte) întreprinderi, după cum urmează.

14. Tabelul 1. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
IQ Fenster SRL	15.11.2019	14:56	4 887 652,96
Nisprofcon SRL	18.11.2019	16:58	6 026 500,00
Fenster Bau SRL	18.11.2019	18:09	5 000 021,14
5AQ Invest SRL	18.11.2019	18:25	5 976 352,56
Danstar Evolution SRL	18.11.2019	19:29	4 500 000,00
<i>Nobil Invest SRL</i>	<i>18.11.2019</i>	<i>22:06</i>	<i>5 689 999,17</i>
<i>Toplider SRL</i>	<i>18.11.2019</i>	<i>23:09</i>	<i>5 142 888,15</i>

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1566914254080?tab=bids>

15. Oferta de preț a întreprinderii „Toplider” SRL constituie 5142888,15 lei, iar a întreprinderii „Nobil Invest” SRL este de 5689999,17 lei. Câștigător în cadrul procedurii desfășurate a fost desemnată întreprinderea „Danstar Evolution” SRL, oferta căreia constituia suma de 4500000.00 lei, criteriul de atribuire fiind cel mai mic preț.
16. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL, au încărcat pe portalul de achiziții câte 7 și, respectiv 5 fișiere în format PDF.
- 17.
- 18.
19. În cadrul inspecției efectuate la întreprinderile supuse investigației, la examinarea calculatorului de serviciu (un calculator unic pentru ambele întreprinderi), în directoriul

au fost identificate documentele de

participare a întreprinderii „Nobil Invest” SRL la procedura de achiziții analizată.

Figura 1 Fișierele încărcate de „Nobil Invest” SRL

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1566914254080?tab=bids>

- 20.

21. În cadrul inspecției, la examinarea aceluiși calculator, în directoriul
au fost identificate documentele de participare a întreprinderii
„Toplider” SRL la procedura de achiziții analizată.

Figura 2 Fișierele încărcate de „Toplider” SRL

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1566914254080?tab=bids>

22.

23. *Procedura electronică de achiziții publice ocds-b3wdp1-MD-1567432879052 privind achiziționarea de lucrări pentru extinderea sistemului de iluminat stradal în satul Tanatari, raionul Căușeni.*

24. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul limită 20.09.2019, ora 11:00 au depus oferte 11 întreprinderi, după cum urmează.

25. Tabelul 2. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Energoled SRL	17.09.2019	20:44	199 188,33
Eco Evolutions SRL	18.09.2019	15:04	306 226,00
Ajustarea Retelelor Electrice SRL	19.09.2019	21:51	190 473,52
FCI Capital SRL	20.09.2019	9:53	151 636,90
Nobil Invest SRL	20.09.2019	9:58	196 558,33
Neoennerg Construct SRL	20.09.2019	10:04	201 281,12
<i>Toplider SRL</i>	<i>20.09.2019</i>	<i>10:17</i>	<i>211 675,70</i>
Luxmetru SRL	20.09.2019	10:19	241 705,00
Deallux-Cons SRL	20.09.2019	10:24	181 250,83
Moldcablu SRL	20.09.2019	10:31	313 579,13
Givart Light SRL	20.09.2019	10:33	166 440,83

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1567432879052?tab=bids>

26. Oferta de preț a întreprinderii „Toplider” SRL constituie 211675,70 lei, iar a întreprinderii „Nobil Invest” SRL - 196558,33 lei. Câștigător în cadrul procedurii desfășurate a fost desemnată întreprinderea „Nobil Invest” SRL, criteriul de atribuire fiind cel mai mic preț. De remarcat că patru întreprinderi ale căror oferte de preț erau mai mici decât oferta desemnată câștigătoare au fost respinse în baza

criteriilor: oferta este anormal de scăzută și alte temeiuri de respingere a ofertei.

27. Urmare a analizei procedurii se constată că „Nobil Invest” SRL a încărcat pe portalul de achiziții 18 fișiere, iar „Toplider” SRL a indicat doar valoarea ofertei de preț.
28. În cadrul inspecției efectuate la întreprinderile supuse investigației, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul
au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL. Urmare, se constată că „Toplider” SRL intenționat nu a încărcat fișierele de participare la licitație, în vederea favorizării întreprinderii „Nobil Invest” SRL.
- 29.

30. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdpl-MD-1563431134410 privind achiziționarea lucrărilor de amenajare a trotuarelor în localitățile Răculești și Bălășești*³.
31. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul-limită 02.08.2019, ora 00:00 au depus oferte șapte întreprinderi, după cum urmează.
32. Tabelul 3. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Tea-Territorio e Ambiente SRL	01.08.2019	0:02	829 067,98
Givart Light SRL	01.08.2019	18:26	589 280,00
<i>Nobil Invest SRL</i>	<i>01.08.2019</i>	<i>19:50</i>	<i>809 783,33</i>
Icira-Plast SRL	01.08.2019	20:38	845 900,00
Deallux-Cons SRL	01.08.2019	21:51	826 892,50
<i>Toplider SRL</i>	<i>01.08.2019</i>	<i>22:13</i>	<i>807 875,00</i>
5AQ Invest SRL	01.08.2019	23:36	892 018,83

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocde-b3wdpl-MD-1563431134410?tab=bids>

33. În urma examinării ofertelor depuse autoritatea contractantă a refuzat oferta cu cel mai mic preț ce aparține întreprinderii „Givart Light” SRL, care constituia suma de 589280,00 lei, motivul respingerii fiind oferta anormal de scăzută și a desemnat oferta depusă de către „Toplider” SRL cu valoarea ofertei de 807875 lei câștigătoare.
34. De menționat faptul că, ofertele de preț depuse de către întreprinderile

³ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21010064/>

„Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au o diferență de preț în valoare totală de 1908 lei, pe când diferența ofertelor de preț depuse de către întreprinderea „Nobil Invest” SRL și următoarea ofertă consecutivă după valoare depusă de către întreprinderea „Deallux-Cons” SRL constituie 17109,17 lei.

35. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 5 și, respectiv 23 fișiere format PDF.

36.

37. În cadrul inspecției efectuate la întreprinderile supuse investigației, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul

au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și respectiv „Nobil Invest” SRL, pentru ultima fiind similare denumirile cu a celor încărcate pe platforma de achiziții.

38. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD-1561099571788 privind achiziționarea lucrărilor de reparație a acoperișului tip plat a sălii de conferință în incinta IMSP "Institutul Oncologic" (repetat)⁴.*

39. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul limită 12.07.2019 ora 10:00 au depus oferte 12 întreprinderi, după cum urmează.

40. Tabelul 4. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Verilarproiect SRL	10.07.2019	15:52	1 394 716,00
Metantenc SRL	11.07.2019	9:33	2 129 802,92
Protecția SRL	11.07.2019	10:51	1 368 839,00
Danstar Evolution SRL	11.07.2019	12:47	1 469 779,73
<i>Toplider SRL</i>	<i>11.07.2019</i>	<i>16:28</i>	<i>1 442 227,80</i>
Mihcons Plus SRL	11.07.2019	17:38	1 405 293,47
AquaNica SRL	12.07.2019	6:50	1 738 296,49
Universal Instal SRL	12.07.2019	9:03	1 410 438,00
Consprimfort SRL	12.07.2019	9:17	1 398 402,75
<i>Nobil Invest SRL</i>	<i>12.07.2019</i>	<i>9:18</i>	<i>1 611 486,67</i>
5AQ Invest SRL	12.07.2019	9:20	1 850 380,59
Elinatcons SRL	12.07.2019	9:33	1 859 801,92

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocde-b3wdp1-MD-1561099571788?tab=bids>

41. În urma examinării ofertelor depuse, autoritatea contractantă a decis atribuirea contractului întreprinderii „Protecția” SRL care a înaintat oferta în valoare de

⁴ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21009300/>

1368839 lei și selectată în baza criteriului cel mai scăzut preț.

42. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 1 și, respectiv 2 fișiere.
43. În cadrul inspecției efectuate la întreprinderile investigate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul
au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și respectiv „Nobil Invest” SRL.
44. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD-1558334155860 privind achiziționarea lucrărilor de construcție a iluminatului stradal din or. Sîngera, s.Revaca*⁵.
45. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul-limită 10.06.2019, ora 15:00 au depus oferte 12 întreprinderi, după cum urmează.
46. Tabelul 5. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Moldcablu SRL	06.06.2019	16:55	345 666,62
Energoled SRL	07.06.2019	15:22	323 841,99
NetSistem SRL	07.06.2019	16:46	412 092,35
Ajustarea Rețelelor Electrice SRL	09.06.2019	22:16	376 860,99
Forcon Plus SRL	10.06.2019	11:47	251 189,87
FCI Capital SRL	10.06.2019	11:59	241 069,68
Nobil Invest SRL	10.06.2019	13:29	513 340,83
Zepto SRL	10.06.2019	13:44	277 281,22
Alfa Electro-Montaj Grup SRL	10.06.2019	14:20	301 842,42
Instel Prim SRL	10.06.2019	14:45	667 539,00
Tehelectro-SV SRL	10.06.2019	14:52	568 322,74
Toplider SRL	10.06.2019	14:59	467 900,00

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocde-b3wdp1-MD-1558334155860?tab=bids>

47. Urmare a analizei procedurii se constată că „Nobil Invest” SRL a încărcat pe portalul de achiziții 1 fișier, iar „Toplider” SRL a indicat doar valoarea ofertei de preț.
48. În cadrul inspecției efectuate la întreprinderile supuse investigației, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul
au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL.

⁵ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21008192/>

49. *Procedura electronică de achiziții publice ocids-b3wdp1-MD-1555076208846 privind achiziționarea lucrărilor de reabilitare termică a blocului medical al IMSP SCMS MPS din strada Cașu-37⁶.*

50. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul- limită 10.06.2019, ora 15:00 au depus oferte 8 întreprinderi, după cum urmează.

51. Tabelul 6. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
IQ Fenster SRL	16.05.2019	15:33	4 421 102,54
Metantenc SRL	20.05.2019	9:30	6 401 689,74
Vicoliv Grup SRL	20.05.2019	15:01	6 554 064,36
Foremcons SRL	20.05.2019	15:42	6 006 590,63
Noni-In SRL	20.05.2019	15:54	5 195 672,72
5AQ Invest SRL	20.05.2019	15:58	5 336 306,31
Nobil Invest SRL	20.05.2019	16:53	5 873 313,54
Toplider SRL	20.05.2019	16:53	5 385 197,12

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocids-b3wdp1-MD-1555076208846?tab=bids>

52. În cadrul procedurii respective este de menționat faptul că întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au depus ofertele de preț concomitent la data de 20.05.2019, orele 16:53.

53. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 2 fișiere.

54. Procedura electronică de achiziții publice ocids-b3wdp1-MD-1555076208846 privind achiziționarea lucrărilor de reabilitare termică a blocului medical al IMSP SCMS MPS din strada Cașu-37 a fost anulată.

55. *Procedura electronică de achiziții publice ocids-b3wdp1-MD-1554286675837 privind achiziționarea lucrărilor de instalare a sistemului de iluminat public din s. Cușmirca r-nul Șoldănești⁷.*

56. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul- limită 26.04.2019, ora 15:27 au depus oferte 10 întreprinderi, după cum urmează.

57. Tabelul 7. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Alfa Electro-Montaj Grup SRL	15.04.2019	15:58	721 735,15
AVB Lider SRL	15.04.2019	17:00	673 831,42
Energoled SRL	21.04.2019	16:39	641 765,47
Capital SRL	25.04.2019	12:23	640 790,69
Moldcablu SRL	25.04.2019	13:17	767 789,24

⁶ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21007208/>

⁷ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21006834/>

Compania Electrică SRL	25.04.2019	13:41	973 034,08
Galicus SRL	26.04.2019	10:56	1 031 239,77
Zepto SRL	26.04.2019	13:03	845 457,55
Nobil Invest SRL	26.04.2019	13:12	724 053,33
Toplider SRL	26.04.2019	15:20	769 011,50

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1554286675837?tab=bids>

58. În cadrul acestei proceduri de achiziții publice, de către întreprinderea „Nobil Invest” SRL a fost depusă oferta de preț și încărcat un singur document – formularul standard al documentului unic de achiziții european, pe când întreprinderea „Toplider” SRL a depus doar oferta de preț.
59. În urma examinării de către autoritatea contractantă a ofertelor depuse, întreprinderea „Capital” SRL a fost desemnată câștigătoare.
60. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD-1553085678420 privind achiziționarea lucrărilor de reparație a acoperișului tip plat a sălii de conferință în incinta IMSP "Institutul Oncologic"*⁸.
61. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul- limită 12.04.2019, ora 12:06 au depus oferte 13 întreprinderi, după cum urmează.
62. Tabelul 8. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Metantenc SRL	08.04.2019	13:04	2 168 426,52
Caves Grup SRL	10.04.2019	17:11	2 138 881,30
Dinocla SRL	10.04.2019	22:22	2 155 170,48
Verilarproiect SRL	11.04.2019	12:06	1 424 403,00
Mihcons Plus SRL	11.04.2019	17:16	1 679 390,18
Acoperiș Perfect SRL	11.04.2019	17:38	1 632 238,52
Consprimfort SRL	12.04.2019	1:20	1 450 227,79
Atractiv Invest SRL	12.04.2019	9:55	2 051 552,84
Mavitex-Cons SRL	12.04.2019	10:26	1 925 282,23
Danstar Evolution SRL	12.04.2019	10:26	1 469 779,73
Nobil Invest SRL	12.04.2019	10:30	2 356 000,01
SAQ Invest SRL	12.04.2019	10:43	1 830 210,47
Toplider SRL	12.04.2019	12:03	2 232 000,00

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1553085678420?tab=bids>

63. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 11 și, respectiv 20 fișiere.
64. În cadrul inspecției efectuate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte

⁸ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21006397/>

- fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și respectiv „Nobil Invest” SRL, unele denumiri ale actelor fiind similare cu a celor încărcate pe platforma de achiziții.
- 65.
- 66.
67. *Procedura electronică de achiziții publice ocds-b3wdp1-MD-1552984423761 privind achiziționarea lucrărilor de renovare a fațadelor clădirii în vederea termoizolării și modernizării⁹ (Institutul Neurologie și Neurochirurgie).*
68. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul-limită 21.04.2019, ora 10:00 au depus oferte 4 întreprinderi, după cum urmează.
69. Tabelul 10. Ofertanții la procedura analizată
Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
5AQ Invest SRL	19.04.2019	20:00	3 929 092,58
Foremcons SRL	20.04.2019	20:19	5 415 469,08
<i>Nobil Invest SRL</i>	<i>20.04.2019</i>	<i>23:03</i>	<i>4 041 635,96</i>
Toplider SRL	20.04.2019	23:15	3 847 501,85
- Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1552984423761?tab=bids>
70. În urma examinării ofertelor depuse, autoritatea contractantă a desemnat câștigător întreprinderea „Toplider” SRL, fiind menționat că „Oferta prezentată are cel mai mic preț și documentele de calificare corespund tuturor cerințelor înaintate de către autoritatea contractantă”.
71. În cadrul acestei proceduri se constată că depunerea ofertelor ambelor întreprinderi are loc după orele 23:00, la un interval de 12 minute între oferte.
72. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții pentru participarea la procedura

⁹ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21006331/>

respectivă câte 14 și, respectiv 4 fișiere.

73. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD-1552392040033 privind achiziționarea lucrărilor de reparație a trotuarului din s. Cimișeni, r-nul Criuleni*¹⁰.
74. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul- limită 29.03.2019, ora 15:00 au depus oferte 10 întreprinderi, după cum urmează.
75. Tabelul 11. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Compania Termosistem SRL	27.03.2019	16:27	1 032 237,44
Provladina Construct SRL	28.03.2019	13:45	902 577,98
Con Pro Design SRL	28.03.2019	15:11	834 570,04
Tehnosimplex SRL	28.03.2019	17:17	835 209,98
Nobil Invest SRL	28.03.2019	18:03	998 333,98
Genial-A SRL	29.03.2019	8:00	1 099 106,96
Danstar Evolution SRL	29.03.2019	10:57	763 874,19
Toplider SRL	29.03.2019	14:36	892 926,73
Cadom Gaz SRL	29.03.2019	15:51	1 080 000,00
Medalmir SRL	29.03.2019	15:57	988 738,16

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocde-b3wdp1-MD-1552392040033?tab=bids>

76. În cadrul examinării ofertelor, de către autoritatea contractantă a fost refuzată oferta depusă de către întreprinderea „Danstar Evolution” SRL, decizia având la bază oferta cu prețul anormal de scăzut. Oferta întreprinderii „Con Pro Design” SRL a fost desemnată câștigătoare.
77. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 1 fișier.
78. În cadrul inspecției efectuate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL.
79. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD-1556795110608 (cererea ofertelor de prețuri), organizată și desfășurată de Primăria Plop-Știubei, privind achiziționarea lucrărilor de restabilire a iluminatului stradal, partea III (Satul Vechi + Sector locativ nou) în satul Plop-Știubei, r-nul Căușeni.*
80. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la

¹⁰ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21006125/>

termenul- limită 18.05.2019, ora 14:44 au depus oferte 10 întreprinderi, după cum urmează.

81. Tabelul 12. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Capital SRL	17.05.2019	10:16	219 941,07
Alfa Electro-Montaj Grup SRL	17.05.2019	13:29	238 231,11
Ajustarea Rețelelor Electrice SRL	17.05.2019	15:34	302 079,18
Staci Grup SRL	17.05.2019	16:14	374 918,41
Nobil Invest SRL	17.05.2019	18:27	314 790,00
Zepto SRL	17.05.2019	23:31	275 933,78
Toplider SRL	18.05.2019	10:57	332 773,00
Neoeneg Construct SRL	18.05.2019	11:43	342 696,06
Energoled SRL	18.05.2019	11:49	284 626,56
Givart Light SRL	18.05.2019	14:39	425 181,50

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1556795110608?tab=bids>

82. Câștigător al procedurii desfășurate a fost desemnată întreprinderea „Capital” SRL, cu oferta de 219941,07 lei, cu mențiunea „Setul de documente corespunde cerințelor”.

83. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 1 și, respectiv 4 fișiere.

84. În cadrul inspecției la întreprinderile investigate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul

au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL.

85. *Procedura electronică de achiziții publice ocds-b3wdp1-MD-1551708474198 (cererea ofertelor de prețuri), organizată și desfășurată de DETS sectorul Centru, privind achiziționarea lucrărilor de schimbare a geamurilor la Grădinița nr. 55 și Grădinița nr. 156.*

LOTUL 1 *Lucrări de schimbarea geamurilor la Grădinița nr. 156*

86. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul- limită 19.03.2019, ora 14:00 au depus oferte 14 întreprinderi, după cum urmează.

87. Tabelul 12. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Nobil Invest SRL	16.03.2019	13:55	127 156,72
Anreal cons SRL	18.03.2019	10:46	104 893,00
DPH-Retal SRL	18.03.2019	12:56	155 602,94

Braga&Company SRL	18.03.2019	15:29	121 251,29
Alfa Electro-Montaj Grup SRL	18.03.2019	15:52	128 456,72
Fenster Bau SRL	18.03.2019	16:22	90 136,00
Hiperteh SRL	18.03.2019	16:41	117 549,33
Metantenc SRL	18.03.2019	18:59	142 291,30
Bioenerg Construct SRL	19.03.2019	1:12	119 395,06
Resacons-STR SRL	19.03.2019	8:53	124 656,22
Toplider SRL	19.03.2019	10:55	120 464,17
Aquaparc capitala SRL	19.03.2019	11:02	125 232,91
Serpavis SRL	19.03.2019	11:45	111 199,93
Macoplast SRL	19.03.2019	13:00	87 368,29

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1551708474198?tab=bids>

88. Întreprinderea desemnată câștigătoare în cadrul procedurii „Macoplast” SRL, a fost selectată în baza criteriului cel mai preț, justificarea solicitată și actele necesare.
89. Urmare a analizei procedurii se constată că „Nobil Invest” SRL a încărcat pe portalul de achiziții un fișier, iar „Toplider” SRL a indicat doar valoarea ofertei.
90. În cadrul inspecției la întreprinderile investigate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul
au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL.
- 91.

LOTUL 2 Lucrări de schimbarea geamurilor la Grădinița nr. 55

92. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul limită 19.03.2019, ora 14:00 au depus oferte 14 întreprinderi, după cum urmează.
93. Tabelul 13. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
<i>Nobil Invest SRL</i>	<i>16.03.2019</i>	<i>13:53</i>	<i>193 586,67</i>
Anrealcons SRL	18.03.2019	10:51	153 105,00
DPH-Retal SRL	18.03.2019	12:58	242 101,77
Braga&Company SRL	18.03.2019	15:27	187 974,31
Alfa Electro-Montaj Grup SRL	18.03.2019	15:54	191 935,01
Fenster Bau SRL	18.03.2019	16:11	130 240,67
Hiperteh SRL	18.03.2019	16:40	191 209,93

Metantenc SRL	18.03.2019	18:28	218 572,07
Bioenerg Construct SRL	19.03.2019	1:03	186 596,14
Resacons-STR SRL	19.03.2019	8:37	197 756,79
Toplider SRL	19.03.2019	10:52	183 398,33
C.S. Aquaparc Capitala SRL	19.03.2019	11:04	191 928,93
Serpavis SRL	19.03.2019	11:28	176 703,78
Macoplast SRL	19.03.2019	12:54	134 889,74

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1551708474198?tab=bids>

94. Câștigător al procedurii desfășurate a fost desemnată întreprinderea „Fenster Bau” SRL, cu oferta de 130240,67 lei, cu mențiunea „A oferit cel mai mic preț, justificarea solicitată și actele necesare”.
95. Urmare a analizei procedurii se constată că „Nobil Invest” SRL a încărcat pe portalul de achiziții un fișier, iar „Toplider” SRL a indicat doar valoarea ofertei.
96. În cadrul inspecției efectuate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL.
97. Prin urmare, se constată că deși „Toplider” SRL avea pregătite documentele de participare la licitații, acesta nu le-a încărcat pe platforma MTender.
98. *Procedura electronică de achiziții publice ocde-b3wdp1-MD- 1556785487099 (cererea ofertelor de prețuri), organizată și desfășurată de Direcția Generală Educație Tineret și Sport, privind achiziționarea lucrărilor de schimbare a ferestrelor Liceului Teoretic „Anton Cehov”.*
99. Conform paginii www.mtender.gov.md, la procedura analizată, până la termenul- limită 21.05.2019, ora 16:14 au depus oferte 17 întreprinderi, după cum urmează.
100. Tabelul 14. Ofertanții la procedura analizată

Ofertantul SRL	Data publicării	Ora publicării	Oferta inițială (MDL, fără TVA)
Braga&Company SRL	15.05.2019	10:38	192 016,49
Pasc-Con SRL	16.05.2019	9:53	286 760,29
Candidus SRL	18.05.2019	13:35	299 421,39
Vatel Prim SRL	19.05.2019	11:41	201 033,51
Renecons SRL	20.05.2019	16:09	168 603,89
Zivur SRL	20.05.2019	22:03	182 553,72
Consprimfort SRL	21.05.2019	2:07	226 728,91
7 Servicii Imobiliare SRL	21.05.2019	10:20	214 930,22
Resacons-STR SRL	21.05.2019	10:46	216 755,23
Fenster Bau SRL	21.05.2019	12:03	183 480,49
Provladina Construct SRL	21.05.2019	12:37	244 069,83

Mobiclass SRL	21.05.2019	13:57	154 583,81
Danstar Evolution SRL	21.05.2019	14:24	192 989,26
IQ Fenster SRL	21.05.2019	14:25	186 232,10
Toplider SRL	21.05.2019	14:56	211 000,01
Nobil Invest SRL	21.05.2019	15:33	192 536,67
Fluxmester-V.A. SRL	21.05.2019	15:45	222 877,55

Sursa: <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdpl-MD-1556785487099?tab=bids>

101. În legătură cu corespunderea tuturor cerințelor de calificare în cadrul procedurii, întreprinderea „Zivur” SRL a fost desemnată câștigătoare.
102. Urmare a analizei procedurii se constată că „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au încărcat pe portalul de achiziții câte 4 și, respectiv 13 fișiere.
103. În cadrul inspecției efectuate, la examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul _____ au fost identificate 2 (două) mape cu denumirile convenționale „T” și „N” și alte fișiere. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că acestea conțineau actele de participare la procedura de achiziții analizată a „Toplider” SRL și, respectiv „Nobil Invest” SRL.
- 104.
- 105.
106. Pentru procedurile de achiziție publice, anterior examinate, la care au participat întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL este indicat despre faptul că în calculatorul de serviciu au fost identificate actele de participare la procedurile supuse examinării. Astfel, examinarea și ridicarea copiilor actelor de la întreprinderile vizate în prezenta investigație a fost efectuată în baza Ordinului cu privire la efectuarea inspecției nr. 000014 din 03.12.2019 și Delegației de inspecție seria CC nr. 000114 din 03.12.2019 la „Nobil Invest” SRL, și prin Ordinul cu privire la efectuarea inspecției nr. 000015 din

- 03.12.2019 și Delegația de inspecție seria CC nr. 000115 din 03.12.2019 la „Toplider” SRL.
107. În baza actelor nominalizate, la 03.12.2019, ora 09:50, a fost inițiată inspecția la sediul întreprinderii „Toplider” SRL situat pe adresa: mun. Chișinău.
- La locul desfășurării inspecției (oficiul întreprinderii „Toplider” SRL) erau prezenți Elena CALMÎȘ (administrator al întreprinderii „Nobil Invest” SRL) și _____, care s-a prezentat ca manager în construcții la „Toplider” SRL. La un interval de aproximativ un minut de la sosirea angajaților delegați în vederea efectuării inspecției, în birou s-a prezentat Iuliana ZAHARIA (administrator al întreprinderii „Toplider” SRL).
108. Dat fiind faptul că, până la începerea efectuării inspecției s-a stabilit că întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL de facto își desfășoară activitatea în același birou, utilizând aceeași tehnică de calcul și în legătură cu prezența administratorilor ambelor întreprinderi, inspecțiile în baza Ordinelor cu privire la efectuarea inspecțiilor nr. 000014 și nr. 000015 din 03.12.2019 și Delegațiilor de inspecție seria CC nr. 000114 și nr. 000115 din 03.12.2019 au fost efectuate concomitent.
109. La solicitarea angajaților Consiliului Concurenței către Elena CALMÎȘ (administrator al întreprinderii „Nobil Invest” SRL), care era așezată la calculator, de a accesa platforma de achiziții electronice www.achizitii.md a întreprinderii „Toplider” SRL, la încărcarea paginii respective era deschis cabinetul personal al întreprinderii „Nobil Invest” SRL.
110. În cadrul examinării e-mail-ului de serviciu al întreprinderii _____ la căutarea sintagmei „Toplider” au fost identificate mai multe mesaje, inclusiv:

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

111. Totodată, s-a solicitat accesul la e-mail-ul de serviciu al întreprinderii „Toplider” SRL care conform declarațiilor dnei Elena CALMIȘ este utilizat pentru corespondența cu beneficiarii și subantreprenorii.

112. La examinarea coșului de gunoi a poștei electronice a fost identificat un mesaj cu subiectul:

113. În cadrul examinării a e-mail-ului , la căutarea sintagmei „nobil” au fost identificate mai multe mesaje, printre care:

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

114. La examinarea calculatorului de serviciu, în directoriul au fost identificate mai multe
 mape denumite conform procedurilor de achiziție publică la care au participat întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL care conțineau documente de participare în format Word, PDF și imagini conform descrierilor făcute în cadrul examinării fiecărei proceduri în parte.
115. Astfel, în contextul examinării directoriului
 au fost identificate 2 mape cu denumirile convenționale „T” și „N”, precum și 4 fișiere în format *PDF*. La examinarea mapelor „T” și „N” s-a stabilit că mapa cu denumirea convențională „T” conține documente de participare a întreprinderii „Toplider” SRL, iar mapa cu denumirea convențională „N” conține documente de participare a întreprinderii „Nobil Invest” SRL, la procedura de referință.
116. Situație similară fiind și în cazul mapelor cu denumirile „Oncologic Acoperis repetat”, „Oncologic Acoperis”, „Gradinița 55 156”, „Termoizolare Casu repetat”, „Ferestre Cehov”, „plop-Stiubei”, „SINGERA ILUMINARE”, „Trotuar Raculesti Mare”, „Iluminare Tanatari”, „Trotuar Cimiseni”, fiecare din aceste fișiere conținând mape cu denumirile convenționale „T” și „N” care conțineau documente de participare a întreprinderilor „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL la procedurile de achiziții publice.
117. La întrebarea adresată administratorilor întreprinderilor dacă cunosc ce întreprindere sau obiect se află pe adresa: mun. Chișinău,
 , s-a comunicat că la adresa respectivă este sediul întreprinderii „Nobil Invest” SRL, care de aproximativ un an de zile se află în reparație. În context, administratorii „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au declarat că nu există careva relații contractuale între întreprinderi, fiecare fiind administrată în mod independent.
118. În cadrul inspecției a fost constatat faptul că calculatorul de serviciu ce aparține întreprinderii „Toplider” SRL este utilizat de către dna Elena CALMÎȘ (administrator al „Nobil Invest” SRL), care are acces la cabinetele personale pe platforma www.achizitii.md atât a întreprinderii „Nobil Invest” SRL cât și a întreprinderii „Toplider” SRL, precum și e-mail-ul ,
119. La examinarea calculatorului de serviciu al întreprinderii „Toplider” SRL, s-a stabilit că

120. Conform declarațiilor administratorilor întreprinderilor „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL, la elaborarea devizelor pentru întreprinderi erau antrenate cet. și cet. , care ulterior erau remunerate în numerar în dependență de volumul de lucru.
121. În acest sens, în temeiul art. 54 alin. (5) din Legea concurenței, în vederea efectuării interviurilor, prin scrisorile nr. DA 06/210-1656 din 19.08.2020 și nr. DA 06/209-1655 din 19.08.2020, și au fost invitate la sediul Consiliului Concurenței cu scopul interviuării.
122. Ulterior, cet. a comunicat că nu poate să se prezinte pentru interviuare invocând situația pandemică din țară și aflarea ei în carantină.
123. Cet. inițial a comunicat că se va prezenta la sediul Consiliului Concurenței în vederea interviuării la data și ora stabilită, însă la data și ora stabilită pentru interviu nu s-a prezentat și ulterior nu a răspuns la apelurile telefonice efectuate de către angajații Consiliului Concurenței.
124. De asemenea, prin scrisorile nr. DA 06/227-1791 din 22.09.2020 și, respectiv nr. DA 06/228-1790 din 22.09.2020, întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au fost solicitate să asigure prezența persoanelor sus menționate la interviu, la care întreprinderea „Nobil Invest” SRL a comunicat că nu are angajate persoanele solicitate, pe când întreprinderea „Toplider” SRL nu a oferit nici un răspuns la solicitarea expediată.

IV. Exercitarea dreptului la apărare

125. Raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 49 din 14 noiembrie 2019, a fost remis către „Nobil Invest” SRL prin scrisoarea nr. DA-06/164-1348 din 09.08.2021, precum și prin scrisoarea nr. DA-06/219-1617 din 08.10.2021.
126. La data de 15.10.2021, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit scrisoarea „Nobil Invest” SRL cu nr.1/10 din 15.10.2021 (înregistrată cu nr. de intrare 4151 din 18.10.2021), ce conținea observațiile întreprinderii.
127. Raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 49 din 14 noiembrie 2019, a fost remis către „Top Lider” SRL prin scrisoarea nr. DA-06/165-1349 din 09.08.2021, conform avizului de recepționare raportul de investigație a fost primit la data de 11.08.2021.
128. La data de 15.10.2021, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit scrisoarea „Toplider” SRL cu nr.57/09 din 20.09.2021 (înregistrată cu nr. de intrare 3912

din 23.09.2021), ce conținea observațiile întreprinderii.

129. Prin scrisoarea cu nr. DA-06/249-1719 din 02.11.2021, în temeiul art. 64 din Legea concurenței, au fost invitați la audieri reprezentanții „Toplider” SRL, stabilite pentru data de 09.11.2021, ora 09:00.
130. La data de 08.11.2021, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit scrisoarea „Toplider” SRL, cu nr.60/11 din 08.11.2021 (înregistrată cu nr. de intrare 4308 din 08.11.2021), referitor la lipsa unor informații sau argumente suplimentare necesar a fi expuse.
131. Prin scrisoarea cu nr. DA-06/250-1720 din 02.11.2021, în temeiul art. 64 din Legea concurenței, au fost invitați la audieri reprezentanții „Nobil Invest” SRL, stabilite pentru data de 09.11.2021, ora 11:00.
132. La data de 08.11.2021, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit mesajul electronic de la „Nobil Invest” SRL (înregistrat cu nr. de intrare 4309 din 08.11.2021), referitor la imposibilitatea participării la ședința de audiere.
133. În acest sens, este relevant de menționat că în acord cu prevederile alin. (8) art. 64 din Legea concurenței, neprezentarea sau renunțarea la audiere, precum și refuzul oricărei declarații nu constituie impedimente pentru continuarea procedurii de investigație.
134. Astfel, în cadrul procedurii de asigurare a dreptului la apărare prin prezentarea observațiilor, de către părți au fost formulate mai multe opinii expuse în continuare.

„Nobil Invest” SRL precizează în observații:

Valoarea ofertelor de preț depuse de către „Nobil Invest” SRL în coraport cu alte întreprinderi, în cadrul tenderilor/licitațiilor/COP care constată o diferență de preț mai redusă, nu este „ieșită din comun”, nu este o derogare de la prețurile comerciale, rezonabile și nu reprezintă nicidecum o încălcare, care să fie percepută ca „material probator constat”, care să demonstreze că părțile implicate nu au un comportament independent, sau rezultatul unor colaborări”.

Poziția Consiliului Concurenței

Cele invocate reprezintă unul din totalul de indici care în complex formează baza probatorie la constatarea încălcării. Astfel, probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat.

„Nobil Invest” SRL precizează în observații:

Este important de menționat de asemenea că în anul 2016 „Nobil Invest” SRL a fost înstrăinată, aceasta fiind achiziționată de către actualul proprietar, și respectiv au trecut la ultimul toate accesoriile și atributele necesare unei bune și eficiente gestionări a activității economice de antreprenariat, precum: denumirea întreprinderii, rechizitele și elementele de identificare, baza de date a partenerilor, a distribuitorilor, adresa de email, numere de telefoane de contact, etc.

Corespunzător, schimbul de mesaje între „Nobil Invest” SRL și altă întreprindere se datorează faptului că anterior, mulți ani în urmă, ambele companii vizate în raport au avut același fondator, în consecință unii parteneri sau clienți au continuat să asocieze cele două ca fiind ale aceluiși fondator, respectiv adresa întreprinderii „Nobil Invest” SRL a continuat să fie asociată cu fondatorul anterior. Din acest considerent unele mesaje care parveneau pe o adresă sau alta, erau redirecționate reciproc către adresatul corespunzător.

Poziția Consiliului Concurenței

Investigația a fost inițiată în baza semnelor încălcării prevederilor art.5 din Legea concurenței 183/2012 de către întreprinderile „Nobil Invest” SRL și „Toplider” SRL, participante în cadrul procedurilor electronice de achiziții publice organizate și/sau desfășurate în anul 2019, respectiv perioada examinată în cadrul investigației este anul 2019.

Înstrăinarea întreprinderii în anul 2016 nu anulează necesitatea participării întreprinderilor independent în cadrul procedurilor de achiziții publice.

Totodată, în poșta electronică a „Nobil Invest” SRL au fost identificate mesaje cu autorități contractante din anul 2019, furnizori (inclusiv din numele „Toplider” SRL), precum și devize destinate întreprinderii „Toplider” SRL, cu care ultima ulterior a participat la proceduri de achiziții, precum și corespondență bilaterală între întreprinderi.

„Nobil Invest” SRL precizează în observații:

De altfel, trebuie să scoatem în evidență notabil, iar Consiliul Concurenței să ia în considerare că nici un mesaj din cele indicate în raport nu conțin informații cu caracter „sensibil” care să aibă drept scop restrângerea concurenței de piață sau care să stabilească mecanisme de influențare a pieței, nu se conțin date strategice ce ar influența comportamentul economic al întreprinderii. Mai mult, se relevă faptul că corespondența la care se face referire, nu indică la fixarea cărorva prețuri sau punerea în aplicare a vreunui cartel.

Poziția Consiliului Concurenței

Faptul că administratorul „Nobil Invest” SRL are acces la cabinetele personale pe platforma www.achizitii.md a ambelor întreprinderi, precum și căsuța poștală electronică a întreprinderii concurente, nu poate fi explicat printr-o colaborare între întreprinderi, respectiv nici nu poate fi invocat un careva schimb de mesaje privind mecanisme de influențare a pieței.

Se menționează că probele indirecte sunt cele care formează o concluzie logică precum că o încălcare a legii există sau a existat.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Poziția Consiliului Concurenței

„Toplider” SRL precizează în observații:

Cu referire la stabilirea valorii în devizele locale elaborate având aceeași manoperă de 35,50 MDL/h-om) și conținând aceleași estimări: cheltuieli de transport 2,0%, cheltuieli de regie 4,0%, beneficiu de deviz 2,0%, menționăm următoarele. La procedura în cauză fiecare ofertant a fost în drept să stabilească acești coeficienți de sine stătător, fapt pentru care pot apărea asemănări sau coincidențe care ulterior pot fi tratate eronat ca presupuse înțelegeri ale companiilor participante.

Cu referire la coincidența sau asemănarea dintre coeficienții pentru cheltuielile de transport, regie, beneficiu, trebuie să menționăm că acestea sunt normate în cuantum de până la 14,50% pentru regie; 10% pentru transport, și stabilite prin acte normative, precum legi, HG, regulamente, instrucțiuni (exemplu: regulamentul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr. 10/1 - 0086 din 15 iunie 2018 „Cu privire la determinarea valorii obiectivelor de construcții” care prevede următoarele „La elaborarea/întocmirea de către investitori a valorii estimative de deviz a obiectivelor de construcție se va utiliza următoarea informație obținută în baza calculelor și monitoring-ului efectuat de către MEI. Același lucru se referă și la întocmirea de către antreprenori a valorii contractuale și devizelor-oferte a obiectivelor de construcție, care menționează că se va respecta metodologia în vigoare”). Acest act legal reglementează coeficienți care nu pot fi depășiți și trebuie să fie respectați de către toți ofertanții la elaborarea devizelor de cheltuieli pentru oricare lucrări în construcții standarde sau specifice. De asemenea, constatăm decizia raportorului ca fiind una neîntemeiată și subiectivă sau interpretativă.

Poziția Consiliului Concurenței

Întreprinderea nu este consecventă în argumente, or mai întâi face referință la unele date, care le contrazice cu un extras dintr-un act emis de Ministerul Economiei și Infrastructurii.

Respectiv, coincidențele identificate sunt cumulativ prezente doar la întreprinderile investigate.

În altă ordine de idei, din analiza textului legal, se menționează că la determinarea prețului pentru fiecare poziție din rubrica „manoperă” legiuitorul recomandă ca cheltuielile pentru salarizare să se determine pornind de la salariul mediu lunar în ramura „construcții”, nicidecum, legislația nu restricționează întreprinderile să își stabilească un alt preț decât cel orientativ, ba din contra, legislația asigură ca salariul muncitorilor în construcții să nu fie mai mic decât media stabilită și fixată în modul indicat. Similar este situația pentru estimări, or actul invocat prevede indicatorii maxim admisibili.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Trebuie să menționăm că absolut la toate procedurile de achiziții „Toplider” a participat cu toate documentele solicitate în anunțul de participare. Venim a explica de ce CC nu le-a putut vizualiza în sistem deși acestea au fost și sunt încărcate pe platforma în continuare.

Specificul și particularitatea platformei achizitii.md constă în faptul că la încărcarea fișierelor, există posibilitatea de a plasa actele fără a fi vizibile terților participanți la procedură. Dacă documentul este încărcat ca „propunere financiară”, „documente de calificare” sau „ilustrate”, atunci aceste documente devin vizibile doar când oferta obține statutul „în considerare”, dacă oferta este declarată „învingătoare” și respectiv dacă oferta are calificativul acordat de către partea contractantă (beneficiar) de „anulată” sau „descalificată”. În celelalte cazuri toate ofertele participanților la procedura de tender nu pot fi vizualizate de către nimeni.

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentele invocate de întreprindere sunt declarative și nu au fost confirmate prin probe, or aceasta avea posibilitatea de a prezenta extrase. Totodată, din punct de vedere al unui terț independent, constatările sunt corecte.

„Toplider” SRL precizează în observații:

A fost invocat motivul precum că diferențele de prețuri dintre ofertele companiilor „Toplider” și „Nobil Invest” sunt foarte apropiate ca sumă. Trebuie să menționăm faptul și constatarea existenței în cadrul procedurilor de tender a unor diferențe de preț mult mai mici, de ordinul a câțiva lei sau chiar bănuți. La o analiză mai minuțioasă a unui număr relevant de proceduri de tender, se va constata acest lucru. Astfel, nu putem constata vro încălcare sau abatere care să aibă relevanță în cadrul raportului dat.

Fiecare ofertant are dreptul să indice și să-și estimeze de sine stătător valoarea lucrărilor, iar în cazul în care caietul de sarcini este unic și identic pentru toți, există și crește riscul plasării unor prețuri similare sau asemănătoare între participanți.

Poziția Consiliului Concurenței

Observațiile parțial argumentate, datorită faptului că libertatea antreprenorialului reprezintă un principiu de bază al economiei de piață, respectiv întreprinderile pot stabili orice prețuri pentru serviciile/ produsele oferite.

Or, diferența de prețuri stabilită indică la întreprinderea care ar avea avantaj în acordul identificat și nu faptul că ar fi ilegală.

Cele invocate reprezintă unul din totalul de indici care în complex formează baza probatorie la constatarea încălcărilor. Astfel, probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Unul sau alt document încărcat pe platforma de achiziții Mtender au aceeași denumire și sunt completate cu date care unele din ele coincid și în cazul altor întreprinderi.

Poziția Consiliului Concurenței

Examinarea actelor încărcate pe platforma de achiziții include identificarea semnelor – probelor indirecte ce indică asupra unor coordonări ale acțiunilor care ulterior în complex formează baza probatorie la constatarea încălcărilor.

Coincidența unor date generale introduse în formulare depuse de către alte întreprinderi în lipsa altor probe concludente nu poate sta la baza constatării încălcării.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Caracterul unor constatări invocate în cadrul examinării procedurilor de achiziții sunt bazate pe „presupuneri” și intuiții.

Poziția Consiliului Concurenței

În scopul aplicării Legii 183/2012, Consiliul Concurenței operează atât cu probe directe, cât și cu probe indirecte. Probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat. Astfel, unele constatări formulate reprezintă părți a unor concluzii logice complexe.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Astfel, la o analiza mai minuțioasă a procedurilor de tender de pe platformele on-line, se va constata faptul că sunt frecvente situațiile când ofertele se depun concomitent de către mai mulți participanți, la intervale foarte apropiate sau chiar identice.

Poziția Consiliului Concurenței

Încărcarea concomitentă a ofertelor tuturor întreprinderilor pe platforma electronică de achiziții Mtender în cadrul aceleiași proceduri este argumentată de funcționalitatea platformei respective.

Cele invocate reprezintă unul din totalul de indici care în complex formează baza probatorie la constatarea încălcărilor. Astfel, probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Poziția Consiliului Concurenței

Este menționat faptul că, chiar dacă în oficiul întreprinderii „Toplider” SRL se aflau două calculatoare, administratorul „Nobil Invest” SRL la prezentarea angajaților Consiliului Concurenței, în vederea desfășurării inspecției, efectua careva operațiuni la calculatorul de serviciu ce aparține întreprinderii „Toplider” SRL. La întrebarea cu privire la calculatorul de serviciu a „Nobil Invest” SRL administratorul a comunicat că, la moment, se află la sediul întreprinderii care este în reparație.

Totodată, administratorii „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au declarat că nu există careva relații contractuale între întreprinderi, fiecare fiind administrată în mod independent și nu văd o problemă în vederea utilizării unei infrastructuri comune.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Se invocă faptul că ofertele companiilor „Toplider” și „Nobil Invest” au fost depuse după ora 23:00, cu o diferență de 12 minute. Trebuie de menționat faptul că și ceilalți doi participanți la această procedură care au depus după ora 20:00 de asemenea au avut o diferență foarte mică de 19 min între ele. Care este încălcarea? Acest fapt nu este relevant iar aceste coincidențe pot ajunge și la diferențe de câteva minute sau chiar secunde.

Trebuie să menționăm faptul că nu există careva acte sau stipulări normative sau de oricare alt gen sau careva regulamente interne ale platformelor de tender on-line care sa invoce careva restricții sau intervale de timp separate pentru fiecare ofertant în parte.

Fiecare dintre antreprenorii participanți la procedura de tender sunt în drept să depună ofertele în intervalul de timp stipulat dar nu mai târziu de data și ora limită de depunere. Astfel, la o analiza mai minuțioasă a procedurilor de tender de pe platformele on-line, se va constata faptul că sunt frecvente situațiile când ofertele se depun concomitent, la intervale foarte apropiate sau chiar identice. Absolut nici o încălcare. Constatăm o abordare subiectivă și nefondată.

Poziția Consiliului Concurenței

Încălcarea concomitentă (la o diferență de timp mică) a ofertelor întreprinderilor nu reprezintă în sine o încălcare, ci doar un aspect al comportamentului efectiv al acestora.

În scopul aplicării Legii 183/2012, Consiliul Concurenței operează atât cu probe directe, cât și cu probe indirecte. Probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat. Astfel, unele constatări formulate reprezintă părți a unor concluzii logice complexe.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Poziția Consiliului Concurenței

Totodată, administratorii „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au declarat că nu există careva relații contractuale între întreprinderi, fiecare fiind administrată în mod independent și nu văd o problemă în vederea utilizării unei infrastructuri comune.

Astfel, au comunicat că folosesc același calculator și nu există careva limite de acces, fiind constatat acces total la informațiile din calculator, inclusiv la ofertele de participare în cadrul procedurilor de achiziții.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Poziția Consiliului Concurenței

În cadrul inspecției, administratorii „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL au comunicat că folosesc același calculator și nu există careva limite de acces, fiind constatat acces total la informațiile din calculator, inclusiv la ofertele de participare în cadrul procedurilor de achiziții, acces la cabinetele personale pe

platforma www.achizitii.md a ambelor întreprinderi, precum și căsuțele poștale electronice.

„Toplider” SRL precizează în observații:

La o analiza mai amplă a platformei on-line pentru acea perioada vom putea constata și proba faptul că există un șir de proceduri de tender la care a participat doar compania „Toplider” și unde „Nobil Invest” nu a participat. Probabil că acest lucru este reciproc, probabil că „Nobil Invest” a participat la multe proceduri la care nu a fost „Toplider”. Acest fapt denotă caracterul aleatoriu și independent de selectare a tenderelor la care să se participe și nu poate fi invocată o oarecare înțelegere prealabilă sau o favorizare camuflată, neputând constata astfel existența unei/ unor fapte anticoncurențiale.

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentele nu sunt relevante, deoarece în cadrul investigației este analizată participarea în comun a întreprinderilor în cadrul procedurilor de achiziții, iar activitatea de sine stătătoare a acestora posibili fiind condiționată de alte argumentări.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Aflarea în aceleași birouri a personalului care reprezintă cele două companii (reieșind din faptul că unele spații au fost oferite în locațiune) de asemenea nu este relevant și nu poate fi perceput ca acțiune ilegală sau faptă anticoncurențială.

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentul invocat de întreprindere este corect și nu reprezintă în sine o încălcare, ci doar un aspect al comportamentului efectiv al acestora. Însă, pe lângă faptul desfășurării activității în comun, întreprinderile activau coordonat, aspecte probate prin accesul acestora la infrastructura comună și informații.

În scopul aplicării Legii 183/2012, Consiliul Concurenței operează atât cu probe directe, cât și cu probe indirecte. Probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat. Astfel, unele constatări formulate reprezintă părți a unor concluzii logice complexe.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Cu referire la email-urile de serviciu constatate putem menționa ca acestea nu au nici o atribuție cu procedurile examinate întrucât schimbul de date între acestea a avut loc după perioade îndelungate de la data desfășurării procedurilor. Nici un e-mail transmis nu conține informații despre procedurile de achiziții vizate. Deci schimb de corespondență care să conțină informații strategice nu a existat. A existat doar un schimb de informații foarte generale care se referă la modele de acte, contracte, ordine, etc., și care nu fac obiectul investigației date deoarece nu reprezintă favorizare de participare în proceduri. Astfel putem constata că schimbul de email-uri între cele două companii a fost unul strict de colaborare și nu au vizat sau prezumat participarea obligatorie sau favorizarea în cadrul unor proceduri de tender anume.

Poziția Consiliului Concurenței

Faptul că administratorul „Nobil Invest” SRL are acces la cabinetele personale pe platforma www.achizitii.md a ambelor întreprinderi, precum și căsuța poștală electronică al întreprinderii concurente, nu poate fi explicat printr-o colaborare între întreprinderi, respectiv nici nu poate fi invocat un careva schimb de mesaje privind mecanisme de influențare a pieței.

Mai mult ca atât, în cazul când administratorii întreprinderilor activează în același birou, la același calculator, având acces reciproc la toate informațiile inclusiv cabinetele personale pe platforma www.achizitii.md și căsuțele poștale, nici nu este relevantă necesitatea folosirii corespondenței între întreprinderi.

Se menționează că probele indirecte sunt cele care formează o concluzie logică precum că o încălcare a legii există sau a existat.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Cu referire la mapele cu inscripția T și N identificate în computerul supus verificării, venim a menționa că nu am cunoscut despre acest fapt și că nu am realizat cum a fost posibil plasarea acestora într-un singur dispozitiv IT. S-a constatat ulterior ca a avut loc un acces nesancționat prin care s-au sustras mai multe fișiere ale companiei TopLider.

Poziția Consiliului Concurenței

În cadrul inspecțiilor desfășurate la sediul comun al întreprinderilor, la întrebarea adresată administratorului „Toplider” SRL cu privire la denumirile mapelor menționate, s-a comunicat faptul că *astfel sunt denumite mapele pentru fiecare întreprindere în parte (N – „Nobil Invest” SRL și T – „Toplider” SRL) și prezența unor astfel de mape cu informația cu privire la achizițiile publice nu este o problemă atâta timp cât administratorii „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL sunt prieteni, activează într-un birou și totul este transparent.*

De menționat că anume o astfel de transparență indică direct asupra lipsei independenței în acțiunile întreprinderilor în cadrul procedurilor de achiziție publică.

„Toplider” SRL, precizează în observații:

Astfel se explica cele constatate. Mai mult ca atât, putem afirma ca informația găsită în aceste fișiere a fost confidențială la etapa desfășurării procedurilor de tender, acesta fiind plasată pe un singur computer cu mult timp după petrecerea acestora.

Poziția Consiliului Concurenței

În cadrul inspecțiilor desfășurate la sediul comun al întreprinderilor au fost identificate fișiere care reprezintă actele de participare a întreprinderilor în cadrul procedurilor de achiziții. Or, crearea unui document pe echipamentul electronic va indica la o dată ulterioară, însă acestea au aceeași dată, respectiv se constată că au fost create la același calculator.

„Toplider” SRL precizează în observații:

b) A doua condiție privind existența unui acord, a unei decizii, a unei asociații de întreprinderi sau a unei practici concertate - nu a fost constatată și nici demonstrată prin raportul prezentat supra. „Acord” - înseamnă o „înțelegere, învoială, convenție etc. între două sau mai multe părți în vederea încheierii, modificării sau desființării unui act juridic, sau o înțelegere între parteneri sociali, care servește ca model înțelegerilor ulterioare mai detaliate”.

Legea concurenței nr. 183/2012 definește trucarea ofertelor ca fiind o realizare, prin intermediul licitațiilor sau altor forme de concurs de oferte, a acordurilor anticoncurențiale ale întreprinderilor concurente referitoare la prețuri, la împărțirea piețelor, la sursele de aprovizionare sau la calitatea produselor.

Trebuie să menționăm că nu a existat între cele 2 (două) companii careva înțelegeri, convenții sau acorduri în vederea înfăptuirii unor practici anticoncurențiale.

De asemenea, prin raportul prezentat nu a fost demonstrată existența unei decizii, a unei asociații sau a unor practici concertate. Dreptul Constituțional cu referire la „practici concertate” prevede următoarele: „Coordonarea între întreprinderi care, fără a ajunge la încheierea de înțelegeri formale, au adoptat, în mod conștient, o cooperare practică, pentru evitarea riscurilor concurenței. O practică concertată poate consta într-un contact direct sau indirect între firme, a cărui intenție/ al cărui efect este fie influențarea comportamentului de piață, fie dezvăluirea, către concurenții lor, a comportamentelor pe care intenționează să le adopte în viitor”.

În același context, invocarea precum că au fost folosite oferte truate de asemenea nu este corectă și adevărată. Au fost plasate (încărcate) toate documentele necesare la toate procedurile analizate. Este important de menționat și faptul că trucarea licitațiilor apare atunci când companiile, care în alte privințe se așteaptă să fie concurente viabile, convin în mod conspirativ să crească prețurile ori să scadă calitatea produselor/ serviciilor pentru clienții care doresc să le achiziționeze prin intermediul unei licitații, ori în cazul analizei procedurilor de tender invocate –acest lucru nu s-a produs.

Poziția Consiliului Concurenței

Existența unui acord sau a unei practici concertate poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună, pot, în absența unei explicații plauzibile, să constituie o încălcare a regulilor de concurență.

Materialul probator constatat și examinat pe parcursul investigației indică la faptul că părțile nu au avut un comportament independent. Astfel, administratorii întreprinderilor activau în același birou, la același calculator, având acces reciproc la toate informațiile inclusiv cabinetele personale pe platforma www.achizitii.md și căsuțele poștale, în acest caz nefiind chiar relevantă necesitatea folosirii corespondenței între întreprinderi.

De menționat că, inclusiv o astfel de transparență indică direct asupra lipsei independenței în acțiunile întreprinderilor în cadrul procedurilor de achiziție.

„Toplider” SRL precizează în observații:

A treia condiție care prevede că „înțelegerea să aibă ca obiect sau ca efect împiedicarea, retragerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia” – de asemenea nu a existat și nici nu a putut fi probată sau demonstrată prin constatările expuse.

Poziția Consiliului Concurenței

Acordurile în cadrul cărora este coordonat comportamentul întru participarea cu oferte truate la licitații sunt considerate ca fiind de o gravitate deosebită, prezentând un asemenea grad de nocivitate pentru consumatori și concurență, încât se admite, în practică și jurisprudență, că nu este necesară probarea efectelor anticoncurențiale, fiind considerate încălcări prin obiect.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Respectiv, nu au existat și nici nu au fost demonstrate componentele noțiunii de practici concertate, fapt pentru care această condiție nu este întrunită, compania Toplider optând în continuare pentru intenția de a concura liber, corect și independent, cu bună-credință, astfel încât bunele practici să nu compromită ci doar să amplifice avantajele unei piețe competitive.

Poziția Consiliului Concurenței

Cele indicate în raport, probează îndeplinirea cumulativă a tuturor condițiilor de incidență a art.5 din Legea concurenței 183/2012.

„Toplider” SRL precizează în observații:

Prin cele relatate, dorim să vă expunem că a fost constatat caracterul subiectiv al raportului bazat doar pe afirmații intuitive, rezultate din presupuneri și interpretare segmentară a unor supoziții, informații, date, note și circumstanțe care nu pot fi percepute ca fiind anticoncurențiale.

Poziția Consiliului Concurenței

Existența unui acord sau a unei practici concertate poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună pot, în absența unei explicații plauzibile, să constituie o încălcare a regulilor de concurență.

Argumentele invocate de întreprindere sunt parțial corecte și nu reprezintă în sine o încălcare, ci doar aspecte fragmentate a comportamentului. Însă, pe lângă faptul desfășurării activității în comun, întreprinderile activau coordonat, aspecte probate prin accesul acestora la infrastructura comună și informații.

În scopul aplicării Legii 183/2012, Consiliul Concurenței operează atât cu probe directe, cât și cu probe indirecte. Probele indirecte sunt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat.

135. În concluzie, se constată că observațiile prezentate de către întreprinderile implicate pe marginea raportului de investigație sunt preponderent neîntemeiate și, respectiv nu modifică cursul examinării cauzei în cadrul investigației inițiate prin Dispoziția de inițiere a investigației nr. 49 din 14.11.2019.

V. Calificarea legală a acțiunilor constatate

136. În conformitate cu art. 5 din Legea concurenței, sunt interzise orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o

parte a acesteia.

137. Totodată, conform art. 5 alin. (3) lit. d) din Legea concurenței, acordurile anticoncurențiale sunt, în special, cele îndreptate spre participarea cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.
138. Pentru a se putea constata incidența art. 5 alin. (1) din Legea concurenței asupra unei înțelegeri sau practici anticoncurențiale, este necesară îndeplinirea cumulativă a următoarelor trei condiții:
- existența a cel puțin două întreprinderi independente;
 - existența unui acord, a unei decizii a unei asociații de întreprinderi sau a unei practici concertate;
 - înțelegerea să aibă ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

Existența a cel puțin două întreprinderi independente

139. Interdicțiile art. 5 din Legea concurenței sunt aplicate și impuse întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi, atunci când acestea produc efecte pe teritoriul Republicii Moldova.
140. În sensul definit de art. 4 din Legea concurenței, întreprindere semnifică orice entitate, inclusiv asociație de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și modul de finanțare al acesteia.
141. În speța investigată, din perspectiva aplicării art. 5 din Legea concurenței cu privire la înțelegerile anticoncurențiale privind participarea cu oferte truate la licitații sau alte forme de concurs de oferte, au fost identificate întreprinderile:
- „Toplider” SRL – administrator și asociat unic Iuliana ZAHARIA
 - „Nobil Invest” SRL – administrator și asociat unic Elena CALMÎȘ
142. Întreprinderile menționate sunt societăți comerciale, organizate conform legislației Republicii Moldova, având forma juridică de societăți cu răspundere limitată. Aceste întreprinderi, în scopul obținerii de profit, desfășoară activitate economică, având astfel calitate de întreprindere în sensul legii.
143. Constatările expuse demonstrează faptul că întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL sunt întreprinderi independente, întrucât aceste întreprinderi nu fac parte din același grup de întreprinderi sau nu sunt controlate de aceeași persoană ori de aceleași persoane.
144. *În consecință, prima condiție prevăzută de art. 5 din Legea concurenței este îndeplinită.*

Existența unei fapte anticoncurențiale

145. Art. 5 alin. (1) și alin. (3) lit. d) din Legea concurenței, interzice fără a fi necesară o decizie prealabilă în acest sens, orice acorduri între întreprinderi sau

asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia. Participarea cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte fiind expres interzisă.

146. Un acord, în sensul art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, există atunci când părțile, explicit sau implicit, adoptă împreună un plan care determină comportamentul coordonat al acestora (acțiunile/inacțiunile) pe piață.
147. Totodată, acordul este anticoncurențial chiar și în situația în care aceasta nu e obligatoriu prin natura sa. Absența măsurilor formale de monitorizare a implementării nu afectează în mod necesar gravitatea încălcării.
148. Respectiv, existența unui acord anticoncurențial poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună pot, în absența unei explicații plauzibile, să constituie o încălcare a regulilor de concurență. Acești indicii și coincidențe pot furniza informații nu doar despre simpla existență a unui acord anticoncurențial, dar și despre durata acestora în timp sau despre perioada în care au fost aplicate.
149. Astfel de practici sunt sancționate întrucât „colaborarea/ coordonarea” a eliminat incertitudinea concurenței, întreprinderile în cauză determinându-și comportamentul pe piață fără a mai fi, în mod real, autonome.
150. Obiectul deciziei date vizează comportamentul adoptat de părțile implicate în contextul participării la procedurile de achiziții publice pe teritoriul Republicii Moldova.
151. Materialul probator constatat și examinat pe parcursul investigației a demonstrat că părțile implicate nu au avut un comportament independent, în acest sens fiind obținută inclusiv corespondență de natură să probeze și argumenteze existența accesului la informațiile strategice ale întreprinderilor.
152. În acest context, comportamentul adoptat de părțile implicate este rezultatul unei coordonări a acțiunilor întreprinderilor.
153. Or, dacă o întreprindere divulgă singură concurenților săi informații strategice privind politica sa comercială viitoare, acest lucru reduce pentru concurenții implicați incertitudinea strategică în legătură cu funcționarea viitoare a pieței și sporește riscul de limitare a concurenței.
154. Dacă un concurent primește date strategice de la un alt concurent se va presupune că concurentul ce a primit aceste date a acceptat informațiile și în consecință le-a avut în vedere și a adaptat comportamentul pe piață.
155. Astfel, orice schimb de informații între concurenți care are ca scop restrângerea concurenței pe piață constituie o restrângere a concurenței prin obiect. Iar

- schimbul de informații referitor la fixarea prețurilor, la punerea în aplicare a unui cartel dur sunt considerate ca fiind înțelegeri de tip cartel dur.
156. Pentru probarea participării unei întreprinderi la o înțelegere cu scop anticoncurențial, practica Curții Europene de Justiție prevede următoarele: a) proba cu înscrisuri, și b) utilizarea prezumției bazată pe probe indirecte.
157. În contextul prezentei decizii au fost identificate probe referitor la accesul la informațiile strategice ale întreprinderilor implicate, iar singura explicație în acest sens fiind concertarea voințelor (obținerea profiturilor suplimentare nejustificate și eliminarea incertitudinii comportamentale).
158. *Prin urmare, atât materialul probator identificat pe parcursul investigației, cât și comportamentul efectiv manifestat de către întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL, pentru care nu există o explicație în afara coordonării comportamentului, demonstrează faptul că părțile implicate, la participarea în cadrul procedurilor de achiziții publice, au realizat un acord de participare cu oferte truate în cadrul procedurilor de achiziții publice, faptă interzisă de prevederile art. 5 alin. (3) lit. d) și art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței.*

Încălcarea prin obiect

159. Art. 5 alin. (1) din Legea concurenței interzice acordurile între întreprinderi, deciziile unei asociații de întreprinderi sau practicile concertate care au ca obiect sau ca efect restrângerea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.
160. Astfel, dacă este evident că un acord a avut ca obiect să restrângă, împiedice sau să denatureze concurența, atunci nu mai este nevoie să fie examinate efectele acelui acord. Mai mult, un cartel care are ca obiect restrângerea concurenței nu poate fi apărut pe motiv că nu a avut acest efect, pentru că nu a funcționat sau datorită faptului că unul sau altul dintre membrii săi nu a intenționat să îl pună în practică.
161. Acordurile de tip cartel dur sunt restricționări grave ale concurenței prin obiect, care sunt considerate că prin însăși natura lor pot afecta concurența, în sensul restrângerii, împiedicării sau denaturării acesteia. Sunt restricții care, din perspectiva obiectivelor urmărite de regulile de concurență, au un potențial anticoncurențial ridicat, așa încât nu este necesar ca pentru scopurile urmărite de aplicarea art. 5 alin. (1) din Legea concurenței să se probeze un efect concret asupra pieței.
162. În situația în care întreprinderile își coordonează activitatea, este evident viciat caracterul obiectiv al comportamentului acestora, iar prețurile bunurilor/ serviciilor comercializate sunt afectate, în mod direct.
163. De asemenea, formarea prețurilor/ ofertelor trebuie să reprezinte rezultatul unor pluralități de manifestări independente de voință, în măsura în care ele reprezintă

însă rezultatul unei coordonări, acestea au aptitudinea de a induce în eroare asupra naturii, întinderii, scopului și intensității concurenței. O astfel de inducere în eroare, precum și scăderea intensității presiunii concurențiale, ce ar trebui să se manifeste între întreprinderi independente, are aptitudinea de a limita concurența.

164. În cazul investigat, obiectivul urmărit de părțile implicate, prin acțiunile întreprinse, a fost acela de a elimina incertitudinea de pe piață.
165. Acordurile în cadrul cărora este coordonat comportamentul întru participarea cu oferte truate la licitații, precum și alte condiții de tranzacționare sunt considerate ca fiind de o gravitate deosebită, acestea prezentând un asemenea grad de nocivitate pentru concurență și consumatori, încât, se admite, în practică și jurisprudență, că nu este necesară probarea efectelor lor anticoncurențiale, fiind considerate încălcări prin obiect.
166. *Așadar, comportamentul adoptat a avut ca obiect eliminarea concurenței între întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL. În acest fel, pe piață nu a existat o competiție reală și eficientă.*

Caracteristica încălcării

167. Un cartel nu se bazează de obicei pe o acțiune unică sau izolată, ci mai degrabă funcționează prin intermediul unui ansamblu de acțiuni având însă un scop comun urmărit de întreprinderile participante care se poate derula pe durate mari de timp.
168. Cu toate că un cartel este un demers comun, fiecare participant poate juca rolul său specific. Acordurile sunt, în mod inevitabil, rezultatul colaborării mai multor întreprinderi, care sunt coautoare ale încălcării, dar a căror participare la încălcarea respectivă poate avea diferite forme. Astfel, o încălcare a art. 5 din Legea concurenței poate fi nu numai rezultatul unei acțiuni izolate, ci, de asemenea, al unei serii de acțiuni sau al unui comportament continuu.
169. În cazul investigat, părțile implicate, în vederea participării la procedurile de achiziții publice, în anul 2019, au coordonat comportamentul, având un singur scop anticoncurențial, și anume distorsionarea concurenței prin participarea cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.
170. În realizarea acestui scop întreprinderile au adoptat un comportament de simulare a concurenței. Așadar, conduita întreprinderilor reprezintă un comportament continuu caracterizat printr-un singur scop, constituind o încălcare unică și continuă.

Consecințe juridice

171. Individualizarea sancțiunilor prevăzute la art. 72 din Legea concurenței se face ținând cont de gravitatea și durata faptei, criterii prevăzute de art. 72 alin. (3) și (5) din Legea concurenței. Totodată, cuantumul amenzii se bazează pe determinarea unui nivel de bază care se poate majora în cazul existenței

circumstanțelor agravante sau se poate reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

172. În conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, pentru faptele de gravitate mare (încălcarea art. 5 alin. (1) și alin. (3) lit. d), art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței) se sancționează cu amendă de la 2% până la 4% din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderi în anul anterior sancționării.

Nivelul de bază

173. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

$$\text{Nivel de bază} = x (\text{gravitate}) * y (\text{durată})$$

Gravitatea faptei

174. Evaluarea gravității unei încălcări se face de la caz la caz, pentru fiecare tip de încălcare, luându-se în considerare împrejurările relevante ale cazului.
175. În sensul prezentei decizii, se reține ca circumstanță care indică la caracterul grav al faptei anticoncurențiale, încălcarea prin obiect, care prin caracterul său afectează mediul concurențial și în consecință bugetul de stat.
176. În cazul investigat, acțiunile de participare cu oferte truate la procedurile de achiziții publice reprezintă o restricționare pe orizontală de tipul cartelurilor dure, care se încadrează în categoria faptelor de gravitate mare, pentru care quantumul preconizat al sancțiunii este cuprins între 2% și 4% din cifra de afaceri totală a fiecărui contravenient în anul financiar anterior sancționării faptei.
177. Având în vedere comportamentul efectiv al întreprinderilor, inclusiv al factorilor de decizie al acestora în vederea voalării comportamentului coordonat, precum și multitudinea procedurilor de achiziții publice (de importanță) la care a fost implementat acordul anticoncurențial, pentru întreprinderile investigate se stabilește quantumul sancțiunii de 4%.

Durata faptei

178. Conform prevederilor art. 72 alin. (5) din Legea concurenței, în funcție de durată, faptele se împart în 3 categorii: fapte de scurtă durată (mai puțin de un an) sau cu consumare instantanee: factor 1; fapte de durată medie (de la un an la cinci ani): factor 1,2; și fapte de lungă durată (peste cinci ani): factor 1,4. Respectiv, nivelul de bază al amenzii se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.
179. În cadrul investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 49 din 14.11.2019, acțiunile privind participarea cu oferte truate la procedurile de achiziții publice stabilite au avut loc în perioada de la 04.03.2019 până la 20.09.2019.

180. Prin urmare, în cazul investigat, din punct de vedere al duratei, faptele „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL se încadrează în categoria faptelor de scurtă durată (mai puțin de un an), respectiv aplicarea factorului 1 la cuantumul stabilit în funcție de gravitatea faptei.

Adaptarea nivelului de bază

181. La individualizarea sancțiunilor, Consiliul Concurenței va lua în considerare toate circumstanțele cazului, care pot conduce la o diminuare sau la o majorare a nivelului de bază al amenzilor.

182. Astfel, în conformitate cu art. 73 alin. (1) nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% din cuantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 72 pentru fiecare circumstanță agravantă ori atenuantă constatată.

183. În cazul investigat, nu au fost identificate circumstanțe agravante sau atenuante.

Urmare, cu considerarea faptelor constatate și concluziilor expuse în raportul de investigație, a observațiilor asupra raportului de investigație prezentate, în temeiul prevederilor art. 5 alin.(1), alin.(3) lit. d), art.7, art. 39, art. 41, art. 65 alin. (1) lit. b), art. 71-73 din Legea concurenței, **Plenul Consiliului Concurenței**

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) și (3) lit. d) și art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012 de către întreprinderile „Toplider” SRL și „Nobil Invest” SRL prin participarea cu oferte trucate la procedurile electronice de achiziții publice ocds-b3wdp1-MD-1566914254080 din 27.08.2019; ocds-b3wdp1-MD-1567432879052 din 01.10.2019; ocds-b3wdp1-MD-1563431134410 din 18.07.2019; ocds-b3wdp1-MD-1561099571788 din 21.06.2019; ocds-b3wdp1-MD-1558334155860 din 01.06.2019; ocds-b3wdp1-MD-1555076208846 din 12.04.2019; ocds-b3wdp1-MD-1554286675837 din 03.04.2019; ocds-b3wdp1-MD-1553085678420 din 01.04.2019; ocds-b3wdp1-MD-1552984423761 din 19.03.2019; ocds-b3wdp1-MD-1552392040033 din 12.03.2019; ocds-b3wdp1-MD-1556795110608 din 02.05.2019; ocds-b3wdp1-MD-1551708474198 din 04.03.2019 (2 loturi) și ocds-b3wdp1-MD-1556785487099 din 01.05.2019.

2. A aplica o amendă întreprinderii „Toplider” SRL, în cuantum de 92 689 lei (nouăzeci și două de mii șase sute optzeci și nouă lei), ceea ce constituie 4% din cifra totală de afaceri a întreprinderii pentru anul 2020.

3. A aplica o amendă întreprinderii „Nobil Invest” SRL, în cuantum de 49 389 lei (patruzeci și nouă de mii trei sute optzeci și nouă lei), ceea ce constituie 4% din cifra totală de afaceri a întreprinderii pentru anul 2020.

4. Sumele amenzilor prevăzute la punctele anterioare urmează a fi achitate de întreprinderi la bugetul de stat (codul IBAN: MD83TRGAAA14311701000000), în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012”. O copie a actului care confirmă plata va fi transmisă către Consiliul Concurenței.

5. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, 3).

6. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părților.

Ion MAXIM

Vicepreședinte